

Skládky a emise

Zákon o odpadech dokončím pro dalšího ministra a bez antifosilního zákona se obejdeme, říká ministr životního prostředí Richard Brabec.

ROZHOVOR
str. 12–13

Nezdošní Depeche Mode

Kulturní kapela z osmdesátých a první poloviny devadesátých let vydala 14. řadovou desku. Jednu ze svých nejlepších.

KULTURA
str. 15

➔ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ➔ CZK/USD • 25,154/+0,041Kč ➔ PX • 980,79/0,00 % ➔ EURO STOXX 50 • 3448,41/+0,25 % ➔ ZLATO • 1229,60 \$/+0,02 %

KOMENTÁŘ: Z+B. LÁSKA Z ROZUMU / str. 14

Krátce

Koalice se STAN rozděluje lidovce

KDU-ČSL a hnutí Starostové a nezávislí se dohodly na programu a lidech kandidátek do sněmovních voleb. Rodícím se svazkem může zamíchat květnový sjezd křesťanských demokratů. Návrh koaliční smlouvy má jen těsnou podporu lidovců. **str. 2**

Tendr na sdílení kol v Praze čeká repete

ÚOHS zrušil stomilionový tendr DPP na zavedení bikesharingu. Stížnost na neférová kvalifikační kritéria soutěže podal projekt Rekola, který se nemohl tendru zúčastnit, ačkoli má s provozováním sdílení kol v Praze zkušenosti. **str. 3**

Škoda se v Německu utká o miliardovou zakázku

Škoda Transportation se zúčastní obřího tendru Deutsche Bahn na dodávku nových vlaků pro dálkovou dopravu. Hodnota zakázky může dosáhnout až desítek miliard korun. Vítěz bude německým drahám po roce 2021 dodávat 20 vlakových souprav ročně. **str. 4**

přečtěte si:

SPECIÁL
Energetika

Dluhopisy zdražily. Zájemce přešla chuť

Úrok desetiletých státních dluhopisů vzrostl během dvou týdnů takřka o polovinu a je **nejvyšší** od léta 2015. Poptávku zahraničních spekulantů po českých bondech brzdí nejistota ohledně pohybu koruny po ukončení devizových intervencí.

TRHY A SVĚTOVÁ EKONOMIKA / str. 6

Zápisník
Jany Havligerové

Předvolební zábava

Lidovci si plácli se starosty, do podzimních voleb by měli jít v koalici. Tedy plácli – definitivně musejí dohodu potvrdit ještě březnový celostátní sněm STAN a květnový sjezd KDU-ČSL. A co na to vsetínský starosta, zlínský hejtman a senátor Jiří Čunek, jehož moravská hvězda ve straně stoupá? „Když ten projekt bude vykazovat velké ztráty a problémy, tak proč neříct: nám to nejde. Ale ještě je čas – nejzazší čas k podání kandidátek je 66 dnů před říjnovými volbami.“ To je slovo autentického lidovce.

Prezident Miloš Zeman poskytl TV Barrandov první rozhovor z cyklu „Týden s prezidentem“. Jeho spolumoderátorkou, jak jinak, je manželka prezidentského kancléře Mynáře. Tak přesně takhle to vypadá, když horký kandidát na zvolení hlavou státu nevede kampaň. Zeman zkrátka drží slovo. Do přímých debat se svými protikandidáty rozhodně nepůjde.

Dolní komorou parlamentu minulý týden hýbala především dluhopisová kauza vicepremiéra a předsedy vládního hnutí ANO Andreje Babiše. Ten se rozpravě vyhnul, a to pořádně hnulo žluči především opozičním zákonodárcům. Šéf poslanců ODS Zbyněk Stanjura na konto jeho nepřítomnosti doporučil kolegům z ANO, aby navrhli změnu jednacího řádu sněmovny v tom smyslu, že parlament zasedá, když má poslanec Babiš čas a chuť a je ochoten přijet. Některé návrhy by se neměly říkat, ani když jsou míněny ironicky.

Protagonisté dne

Martin GILLAR
ŘEDITEL DPP

Zavedení systému sdílení kol v Praze nabere opět zpoždění. ÚOHS zrušil dopravnímu podniku pro neřetovost tendr na jeho provozovatele.

str. 3

Nick WOODMAN
ŠÉF GOPRO

Šéf firmy GoPro musel již podruhé v krátké době podepsat několik set výpovědí, zároveň zrušil rovnou celou divizi pro vývoj vlastních aplikací.

str. 7

Rex TILLERSON
MINISTR ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ USA

Ministr zahraničí připravil v průběhu svého turné po jihovýchodní Asii půdu pro možné sblížení USA a Číny.

str. 8

Koalice se STAN rozděluje lidovce

■ Strany se dohodly na program a lídrech kandidátek. Rodícím se svazkem může zamíchat květnový sjezd křesťanských demokratů.

Pavel Otto

Riskantní projekt KDU-ČSL a hnutí Starostové a nezávislí, který potřebuje pro vstup do Poslanecké sněmovny alespoň desetiprocentní volební zisk, dostává konkrétní obrysy. Vedení obou stran se shodlo na programových prioritách i obsazení jedniček a dvojek kandidátek. Zaměří se na podporu rodin s dětmi nebo na omezení centralizace a byrokracie. Návrh koaliční smlouvy má však jen velmi těsnou podporu lidovců. O tomto víkendů ho má schvalovat ještě sněm STAN.

Hlavně moravská část KDU-ČSL reprezentovaná senátorem a zlínským hejtmanem Jiřím Čunkem se k volební koalici staví značně rezervovaně. „Musíme si vyjasnit, jestli máme vůli hájit stejné hodnoty v otázkách Evropy, emigrantů, křesťanských hodnot,

Čunek uvazuje o tom, že se na květnovém sjezdu křesťanských demokratů pokusí sesadit Pavla Bělobrádku. Kdyby se vrátil do čela partaje, osud smlouvy by byl nejistý. Čunek se netají sympatiemi k šéfovi ANO Andreji Babišovi.

„Shodli jsme se na prioritách programu a na tom, že v osmi krajích by měl být lídr za KDU-

DO VOLEB SPOLEČNĚ. Na konferenci KDU-ČSL se těsná většina přítomných rozhodla pro volební koalici s hnutím STAN.

-ČSL a v šesti za Starosty,“ upřesnil jejich předseda Petr Gazdík. Tam, kde jeden ze subjektů nebude mít lídra, obsadí druhé místo kandidátky.

Možnost, že by v případě krachu dohody členové STAN vstoupili na kandidátky lidovců, označil Gazdík za nepřijatelnou. K programu ani jménům lídrů nechtěl sdělit

podrobnosti. Podle dostupných informací Starostové neprosadili, aby pražskou kandidátku vedl právě on.

Po několikahodinové diskuzi smlouvu odsouhlasila také celostátní konference lidovců. Hlasování ovšem ukázalo, že o sňatek stojí mnohem méně než STAN.

Obávají se desetiprocentní hranice. Z dvaasedmdesáti delegátů bylo 39 pro a 31 proti.

„Se základními parametry spolupráce jsme vyslovili souhlas,“ uvedl předseda lidovců Pavel Bělobrádek. Možné vypořádání spojení je podle něj v rovině teorie. „Samozřejmě nejvyšším orgánem strany je celostátní sjezd,“ podotkl. Slabou podporu vysvětlil tím, že bylo málo času na diskuzi s členskou základnou, která je z vytvoření dvoukoalice rozpačitá.

Šéf KDU-ČSL dodal, že svazek má ambici oslovit 30 procent voličů, kteří nechtějí ani pravice, ani liberalismus, ani levici a ani nestandardní populisty. „Nabízíme proevropskou, konstruktivní a stabilní alternativu,“ řekl.

NÁZORY str. 14

**VOLEBNÍ
ROK
2017**

Krátce

Vláda má připomínky k lesnickému fondu

Kabinet bude mít připomínky k založení Lesnického a dřevařského fondu navrženého v novele lesnického zákona. Pochybnosti vládnou nad tím, zda fond vzhledem k očekávaným příjmům naplní předpokládané cíle.

O místa v radě ČT a ČRo je zájem

O tři místa v Radě České televize má zájem 22 kandidátů. Stejný počet adeptů se uchází také o tři křesla v Radě Českého rozhlasu. Je mezi nimi například bývalý ministr kultury Vítězslav Jandák, kanoista Martin Doktor či hudebník Mikoláš Chadima.

Padlo trestní oznámení kvůli stávce na poště

Tři odborové organizace České pošty podaly trestní oznámení. Podle nich zaměstnanci v souvislosti s prosincovou stávkou v podniku čelili zastrašování. Mluvíci pošty již dříve odmítli, že by vedení firmy stávkující zastrašovalo. /čtk/

Tendr na sdílení kol ve městě čeká repete

■ Roky připravovaný stomilionový tendr na zavedení pražského bikesharingu zrušil antimonopolní úřad po stížnosti na neférová kvalifikační kritéria.

Adéla Čabanová

Vedení Prahy si bude muset znovu rozmyslet, jak by měl vypadat systém bikesharingu, který chce zahrnout do své hromadné dopravy. Tendr dopravního podniku minulý týden definitivně zrušil antimonopolní úřad.

Stížnost proti soutěži podal projekt Rekola, do kterého loni investičně vstoupila Spread Capital zakladatele Mall.cz Ondřeje Fryce. Kvalifikační kritéria mu totiž neumožnila se soutěže zúčastnit, ačkoli již má s provozováním bikesharingu v Praze zkušenosti. „Dopravní podnik Prahy má teď samozřejmě možnost soutěž vypsat znovu. Pokud se tak stane, doufáme, že tentokrát bude vypsána rozumněji,“ uvedl zakladatel Rekol Vítek Ježek.

Zrušený tendr počítal se stovkou speciálních pevných stanic k parkování bikesharingových kol, rozmístěných po širším centru hlavního města. Naproti tomu Rekola provozují systém zcela bez pevných stanic, jejich kola mohou využívat běžné stojany. Místa, kde se smí kolo zaparkovat, jsou vymezená pomocí GPS.

Městský systém, o kterém se mluví už deset let, měl fungovat od roku 2018 jako součást služeb MHD. Během pěti let počítal s náklady pro město ve výši sto milionů korun. „Praha i nadále chce bikesharing zavést,“ uvedl mluvčí Prahy Vít Hofman. Podle dřívějších vyjádření náměstka primátorky Petra Dolínka Praha zvažuje vypsání nového tendru, kde by mohla změnit své požadavky. Mohl by se mezi nimi objevit nový požadavek na zařazení elektrokola a cyklostanů se zástrčkou.

O zakázku na pražský bikesharing se kromě projektu Rekola hlásila společnost BigBoard, největší poskytovatel billboardových ploch, se svým projektem Velonet nebo česká společnost Homeport, která má zkušenosti s provozováním bikesharingu v 16 městech

v zahraničí, ve spolupráci s firmou Eltodo. Zájem o zakázku od Prahy by měl za určitých podmínek i dodavatel městského mobiliáře JCDecaux, který také provozuje bikesharing v zahraničních městech.

Rekola začnou v Praze v úterý po zimní přestávce

pátou sezonu, během níž budou v metroplí půjčovat 450 kol. Místo dřívějších repasovaných kol tu díky Frycově investici letos nabídnou nová kola se zabudovanou GPS. Další novinkou je, že kromě ročního členství za 1200 korun nově umožní přes mobilní

aplikaci i jednorázovou výpůjčku, která zájemce vyjde na 32 korun. Systém sdílení kol Rekola funguje v pěti českých městech. Projekt je nezávislý na veřejných prostředcích. Vítek Ježek se domnívá, že stomilionová investice do městského bikesharingu je zbytečná.

267523/16

INZERCE

LIDL

Správná volba

OD PONDĚLÍ 20. BŘEZNA

BOMBASTICKÉ CENY

100 g = 5,86 Kč

4 x 55 g

12.90

100% jablko

100% multivitaminů

1

16.90

různé druhy

1 kg = 45,27 Kč

550 g

24.90

Nabídka zboží platí od 20. 3. do 26. 3. 2017 nebo do vyprodání zásob. Chyby v tisku vyhrazeny. Ceny jsou bez dekorace. Lidl si vyhrazuje právo změn v balení a variantě nabízeného zboží. Odběr možný jen v obvyklém množství.

Foto: E15 Michal Nosek

BAVORSKÝ ZÁTOPEK. Škoda na německém trhu sází na lokomotivy zvané Emil Zátopek. Ta na snímku je určena pro bavorskou regionální dopravu.

Škoda jde do obřího německého tendru

■ Deutsche Bahn hledá dodavatele desítek nových vlaků pro dálkovou dopravu.

Jan Šindelář

Německý velkodopravce Deutsche Bahn přichystal pro železniční průmysl jedno z nejzajímavějších soust posledních let. Firma hodlá v příštích letech masivně investovat do vozového parku pro dálkovou dopravu, momentálně začala s hledáním dodavatele desítek elektrických souprav.

Německé dráhy požadují takzvaný push pull koncept, u kterého lokomotiva může soupravu táhnout i tlačit. Šance se otevírá také pro českou Škodu Transportation, která považuje Německo za klíčový trh pro budoucnost svého byznysu. Od roku 2013 má proto v Mnichově dceru.

Mluví Lubomíra Černá potvrdila, že se plzeňská strojírna německého tendru zúčastní. „Věříme, že naše reference v kvalifikačním klání obstojí. Kapacity na takovou to zakázku máme také k dispozici,“ uvedla Černá.

V Německu začalo kvalifikační kolo, které potrvá řadu měsíců. Proces vyústí v rámcovou smlouvu s výrobcem, který bude Deutsche Bahn po roce 2021 dodávat dvacet vlakových souprav ročně. Němci optávají jednopodlažní vlaky nejméně pro 485 cestujících, jako referenci žádají alespoň jednu podobnou zakázku na německém, rakouském či nizozemském trhu.

Podrobnosti o finančních nákladech či konkrétní po-

čty vlaků ale Deutsche Bahn zatím nesdělila. „V současné době naše výzva k účasti v soutěži stále běží. Proto nebudeme nic komentovat,“ sdělila mluvčí DB Susan Lehmannová.

Polský oborový web Rynek kolejowy zařadil mezi nejvážnější kandidáty společnosti Bombardier, Siemens, Stadler, CAF a Škodu.

Český výrobce bude mimo jiné spoléhat na referenci z Bavorska, pro které teď vyrábí sedm dvoupodlažních push pull souprav v hodnotě 2,6 miliardy korun. Z toho lze odhadovat, že nejnovější nákup Deutsche Bahn se bude pohybovat v řádech miliard až desítek miliard korun. Cena přitom nebude jediným kritériem.

Vítězný výrobce bude Deutsche Bahn dodávat **dvacet** vlakových souprav ročně.

Havrlant, Křetínský a Tkáč kupují lídra knižního trhu

Michal Nosek

Investiční skupina Rockaway Jakuba Havrlanta podepsala dohodu o akvizici společnosti Euromedia Group, lídra knižního trhu. Transakce probíhá s podporou skupiny Czech Media Invest Daniela Křetínského a Patrika Tkáče.

Pro skupinu Rockaway je to další strategická akvizice, již naplňuje dlouhodobou vizi on-line alternativy tradičním sektorům. „Kniha a digitální obsah jsou rozhodně obor, který si zaslouží vlastní digitální strategii, navíc trend přesunu prodeje z kamenných knihkupectví na internet stále sílí,“ zdůraznil investiční partner skupiny Rockaway Robert Chmelař,

který transakci vede. „Je to specifický obor a chceme k němu tak i přistupovat, bude mít tedy vlastní strategii a bude stát vedle našich současných aktiv,“ dodal.

Euromedia Group patří k vedoucím hráčům knižního trhu, vlastní nakladatelské značky jako Knižní Klub, Ikar nebo Universum. V oblasti velkoobchodu je jednoznačným lídrem.

Dokončení celé transakce podléhá schválení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Havrlant, Křetínský a Tkáč ovládají rovněž skupinu elektronického obchodování Mall Group, která nedávno otestovala použití dronu pro přepravu objednaného zboží.

Více E15.cz

Z energetiky

Alena Vitásková

Mikrozdroje

Malé zdroje elektrické energie a související zařízení pro výrobu elektřiny s maximálním výkonem deset kilowattů se podle energetického zákona nazývají mikrozdroje. Ty si mohou snadno pořídit i domácnosti.

Mikrozdrojem může být fotovoltaická či větrná elektrárna nebo jiný alternativní zdroj. Nejčastěji je to však malá fotovoltaická elektrárna na střeše rodinného domu. Mikrozdroje jsou tedy pro ty, kteří se chtějí podílet na výrobě elektřiny, a tak uspořit část nákladů.

Energetický regulační úřad podporuje vznik malých zdrojů. Mikrozdroje jsou totiž trendem, kterým se bude elektroenergetika ubírat. ERÚ spolupracuje s distributory a provozovatelem přenosové soustavy na vytvoření pravidel pro mikrozdroje – decentral-

ní zdroje včetně plateb za používání sítí, aby se neodpojovaly od sítě a dál ji používaly – to je však samostatné téma. Od počátku loňského roku platí vyhláška ERÚ o podmínkách připojení k elektrizační soustavě, díky níž si domácnosti mohou pořídit a zjednodušeně připojit menší zdroje s výkonem do deseti kilowattů, tedy prvních mikrozdroje.

Provozovatel zdroje nepotřebuje licenci ERÚ ani živnostenský list, a to i přesto, že je výrobní připojena k distribuční soustavě. Provozovat zdroj může už po splnění několika podmínek daných zákonem a vyhláškou.

Jednou z administrativních podmínek je uzavření nové smlouvy o připojení s provozovatelem distribuční soustavy. Další je, že zdroj musí být vybaven zařízením, které zamezuje dodávce elektřiny do distribuční soustavy. Ideální situace podle současné legislativy je vše spotřebovávat a do sítě nic nedodávat.

Autorka je předsedkyně ERÚ

Před čtvrtstoletím otevřel v Praze první McDonald's

■ Zahájení provozu první restaurace McDonald's v zemích bývalého východního bloku přesahovalo běžnou obchodní rovinu. Fakticky rámovalo dějinný přelom. Jako 20. března 1992 v Česku.

Jan Vávra

Před 25 lety otevřel McDonald's první pobočku v pražské Vodičkově ulici. U restaurace musely být umístěny železné zábrany, aby alespoň rámcově dokázaly dát mohutné frontě organizační prvek. Daný den restaurace obsloužila přes deset tisíc strážníků.

Zatímco v domovských Spojených státech patří

PREMIÉRA. Tak v době otevření zářil první McDonald's do šedi pražské Vodičkovy ulice.

řetězce rychlého občerstvení McDonald's do nejlevnějšího segmentu restauračního trhu, v Česku v prvních

letech po otevření to laciná záležitost nebyla. Známy Big Mac stál v roce 1993 padesát korun, přestože průměr-

ný plat činil šest tisíc korun. Cena známého sendviče od té doby vzrostla o polovinu, zatímco průměrný

plat v Česku téměř pětkrát. „Doba poblouznění z jakékoli západní značky, která byla hmatatelná v devadesátých letech, je dávno pryč,“ uvádí Bohumil Kartous, který na téma vztahu reklamy a hodnotového rámce společnosti napsal dizertační práci. Zachytil v ní i marketingový posun značky McDonald's, jenž byl nejviditelnější v letech 2006 až 2010 a projevil se „zezeelenáním“. Tehdy totiž začala červenou barvu na podkladu ikonických zlatých oblouků nahrazovat zelená. Redesignem prošly i prodejny a kombinací hnědé a tmavě zelené barvy měly evokovat „přírodní“ a „ekologičtější“ image. Přestože ale McDonald's představuje globální fenomén, popsanou změnou procházely jen pobočky v Evropě, nikoli v samotných Spojených státech.

Mění se i způsob objednávky a placení. V českých mcdonaldech přibývají dotykové automaty. Po objednání a zaplacení kartou musí zákazník přesto vyčkat, než mu zaměstnanec jídlo vydá. Firma tím reaguje na další trend automatizace a robotizace. **Více E15.cz**

Za jarní květiny utratí Češi čtvrt miliardy korun

■ Tradičně velkou jarní poptávku po květinách letos umocnila nezvykle dlouhá a chladná zima.

Na květinách a velikonočních dekoracích, kterými svátečně vyzdobí své domovy, nehodlají lidé šetřit. „Součástí velikonočního prodeje jsou různé dekorace, nejčastěji z rostlinného materiálu, takže spolu s květinami velikonoční prodej podle hrubého odhadu činí až 250 milionů korun,“ uvedl předseda Svazu květinářů a floristů ČR Jiří Horák.

Období od konce března do poloviny dubna je pro prodejce nejsilnější. „Utrží zhruba čtrnáct procent ročního obrátu, z toho čtyřicet až padesát procent tvoří výpěstky přímo termi-

NÁSTUP JARA. Lidé před Velikonoce kupují převážně květiny a cibuloviny, které symbolizují příchod jara.

vané na období Velikonoce,“ vysvětlil Horák.

Velikonoční prodej květin v maloobchodních cenách

obnáší zhruba 200 milionů korun. Poptávka po jarních květinách a dekoracích roste i díky lepší situaci ekonomické situací domácností. Prodej v jarních měsících přitom výrazně ovlivňuje charakter právě skončené zimy. Letošní silná a nepřetržitá zima s bohatou sněhovou nadílkou vzbuzuje v zákaznících potřebu přiblížit si jaro alespoň nákupem hrnkových květin.

Češi před velikonočními svátky nakupují hlavně jarní květiny a cibuloviny, které symbolizují příchod jara. Nejvíce jdou na odbyt primule, bramboříky, cinerarie a calceolarie. „Květiny mohou být velmi často od českých zahradníků a pokud jsou od členů Svazu květinářů a floristů ČR, tak mají označení Česká květina,“ připomněl Horák. /čtk/

Krátce

Vino v kontejnerech míří do Číny

Z Česka odešla do Číny první kontejnerová zásilka vína na základě dohody, kterou uzavřel Vinařský fond při loňské návštěvě prezidenta Si Ťin-pchinga v Česku. Objem exportu českých a moravských vín do Číny by mohl v příštích třech letech dosáhnout až

čtyř milionů eur, přibližně 108 milionů korun.

Průměrný ojetý vůz stojí přes 190 tisíc

O sedm procent na 192 tisíc korun vzrostla loni průměrná cena ojetých vozů v Česku. Přispěla k tomu lepší vybava a častější luxusní prvky, uvedla skupina AAA Auto. /čtk/

268428/13

INZERCE

Prodej pozemků 13.659 m² spol. Interma a.s., Liberec

Výběrové řízení

Ukončení 1. kola: 13. 4. 2017

- Stavební pozemky 1.767 m² - Liberec – Rochlice. Doporučená cena: 4 100 000,- Kč bez DPH. Kauce: 250.000,- Kč.
- Stavební pozemky 1.607 m² - Liberec – Vratislavice. Doporučená cena: 2 320 000,- Kč bez DPH. Kauce: 190.000,- Kč.
- Pozemky a komunikace vč. zeleně 8.887 m² - Liberec, Vratislavice. Doporučená cena: 1 520 000,- Kč bez DPH. Kauce: 90.000,- Kč.
- Stavební pozemky 1.398 m² - Liberec – Rochlice. Doporučená cena: 2 080 000,- Kč bez DPH. Kauce: 150.000,- Kč.

Více informací na internetových stránkách www.naxos.cz

Nejvyšší nabídce

Tomáš Doubrava, 604 297 021, 257 314 251
tomasdoubrava@naxos.cz www.naxos.cz

Česko si půjčuje nejdražší od léta 2015

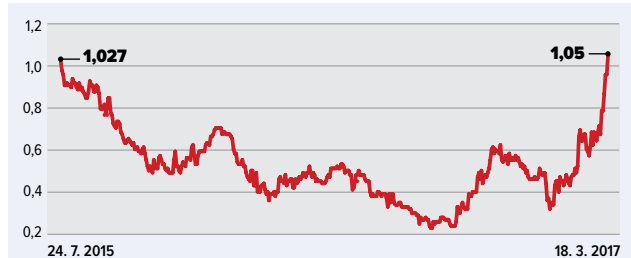
■ Nejistota o pohybech koruny po ukončení devizových intervencí krotí poptávku zahraničních spekulantů.

Jaroslav Bukovský

České státní dluhopisy už netáhnou tak jako dříve a úrok požadovaný věřiteli strmě roste. Po bezmála dvou letech tak Česko zaplatí za desetiletou půjčku roční úrok přes jedno procento. Začátkem ledna to přitom nebyla ani třetina. Důvodem je slábnoucí atraktivita sázek na posílení koruny. Státní bondy přitom zejména zahraničním spekulantům slouží jako parkoviště peněz do okamžiku ukončení devizových intervencí ČNB.

Prudký růst výnosů přitom přinesly poslední dva týdny, během kterých vzrostl úrok takřka o polovinu. „Důvody vidíme především v poklesu nákupní aktivity zahraničních investorů, kteří v posledních dnech pravděpodobně i začali prodávat bondy s delší splatností. To může souviset s rostoucí nejistotou z vývoje po uvolnění koruny,“ uvádí portfolio manažer Consequ Ondřej Matuška. Trend je podle něho posílen i nulo-

Výnos desetiletého státního dluhopisu (v procentech)

Pramen Thomson Reuters

vým zájmem o české státní dluhopisy ze směru domácích investorů.

Ministerstvo financí má tak při prodeji dlouhodobých dluhopisů stále menší úspěšnost. Zatímco ještě v lednu zájem investorů o dluhopisy se splatností pěti a více let dokonce převýšil osmimiliardovou emisi nabízenou ministerstvem financí, z březnové nabídky obdobných papírů za 12 miliard se jich i přes vyšší úrok čtvrtinu nepodařilo prodat.

V závěru minulého týdne zatlačil na vyšší výnos státních bondů člen bankovní rady ČNB Mojmir Hampl. Podle něho by centrální banka mohla uvolnit korunu až během druhého pololetí. Doposud přitom ČNB opakovaně uváděla, že přestane intervenovat s největší pravděpodobností v polovině letošního

roku. Jen během pátku tak desetiletá půjčka Česku podražila o desetinu procenta.

Podle odborníků navíc brzdí vysoká emisní aktivita ministerstva financí zvyšující nabídku bondů na trhu i menší publicita spekulací na korunu. „Začátkem ledna zprávy o sázkách na českou korunu zaplavily světová média. Od té doby příliv nových peněz do spekulací na českou korunu sice pokračoval, ale pomalejším tempem,“ říká analytik BH Securities Martin Vlček. Nejdražší za půldruhého roku vyjdou Česko i půjčky na méně než jednu dekádu.

POD DOHLEDEM. Americký prezident jmenuje členy rady Fedu vyhovující jeho politice.

Trump si pojistí slabý dolar

Jaroslav Bukovský

Dolar padl na nejslabší úroveň od inaugurace Donalda Trumpa. Rétorika amerického prezidenta propagující slabou měnu tak prozatím slaví úspěch. Podle ekonomů však Trump dokáže zkrotit dolar jen krátkodobě, zámořská ekonomika prý totiž kypí zdravím. O síle dolaru tak rozhodne především tempo utahování měnové politiky americkým Fedem. Právě složení jeho nejužšího vedení se tak může stát účinným nástrojem Trumpovy strategie.

„Ve zhruba ročním horizontu bude mít Donald Trump příležitost jmenovat a vyměnit hned několik členů rady Fedu včetně první a druhé figury centrální banky, Janet Yellenové

a Stanleyho Fischera,“ připomíná analytik ČSOB Jan Čermák. První funkční období současné guvernérky Fedu končí přitom už v lednu příštího roku. Právě konečná úroveň amerických sazeb po čtyřech letech vlády Yellenové má přitom rozhodnout o jejím případném znovuzvolení.

„Zatímco centrální bankéři se obávají přehřívání ekonomiky a růstu inflačních tlaků, Trump by rád vykázal hned zkraje svého působení v Bílém domě pořádně naboostovaný hospodářský růst. K tomu ale potřebuje zachování nízkých sazeb,“ uvádí hlavní ekonom Cyrusu Lukáše Kovanda. Trhy přitom očekávají, že Fed tváří v tvář rostoucí ekonomice letos celkem třikrát zvýší sazby. **Více E15.cz**

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 17. 3. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,387
Čína	1	3,644
Dánsko	1	3,634
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,646
Japonsko	100	22,245
Kanada	1	18,894
Maďarsko	100	8,756
Norsko	1	2,969
Polsko	1	6,287
Rusko	100	43,610
Švédsko	1	2,856
Švýcarsko	1	25,258
Turecko	1	6,951
USA	1	25,154
Velká Británie	1	31,087

Akcie na pražské burze

17. 3. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	77,45	1,91%
ČEZ	438,00	0,00%
Erste Bank	814,80	-0,46%
Fortuna	107,00	0,00%
Kofola	406,90	0,97%
KB	957,90	0,51%
Moneta	85,60	-0,52%
O2 CR	277,70	1,35%
Pegas	811,90	-2,77%
Philip Mor. ČR	13 211,00	-0,18%
TMR	667,00	0,00%
Unipetrol	220,00	-0,18%
VIG	623,90	-0,98%
Celkový objem (v tisících korun)	977 840	

Krátce

Audi se v Číně nedaří, hledá tam nového partnera

Německá automobilka Audi se snaží reagovat na nespokojivé výsledky na čínském trhu. V zemi, která je pro prodej automobilů se čtyřmi kruhy ve znaku klíčová, totiž výrobce neplní plány prodeje. I přesto Audi jedná o uzavření nového joint-venture partnerství. **Více E15.cz**

Deutsche Bank vydá akcie, navýší kapitál

Největší německá banka Deutsche Bank vydá 687,5 milionu akcií, jimiž navýší svůj kapitál o osm miliard eur. Čtvrtým navýšením kapitálu od roku 2010 bude společnost financovat svou strategickou reorganizaci, která jí má dopomoci k oživení ze dvou let ztrát a problémů.

Akcie společnosti Nokia rostou

Hodnota společnosti Nokia výrazně stoupá. Zatímco na konci ledna se jedna akcie prodávala za 4,1 eura, nyní cena dosahuje více než pěti eur. Firma se přitom nevěnuje mobilům, ale chytrým sítím. /mit, čtk/ **Více E15.cz**

Výrobce kamer GoPro bude znovu propouštět

Americká firma se kvůli finančním potížím snaží ušetřit dvě stě milionů dolarů. Další vlnu propouštění však chystá v krátké době podruhé za sebou.

Tomáš Stingl

Kalifornský koncern GoPro vyrábějící populární odolné minikamery se ocitl ve finančních problémech. Čelí nižším prodejům a propadu hodnoty svých akcií. Firma proto minulý týden oznámila, že bude propouštět. „Půjde o zrušení přibližně 270 pracovních míst,“ uvedla v prohlášení společ-

nost, která zaměstnává asi 1500 lidí.

Během krátké doby jde už o druhou vlnu zbavování se zaměstnanců, k níž muselo vedení společnosti přistoupit. V listopadu firma ohlásila, že se rozloučí se dvěma stovkami zaměstnanců a zruší divizi, která měla vytvářet původní zábavný obsah určený přímo pro kamerky GoPro.

Od dalšího snížení počtu zaměstnanců a dalších škrtů ve výdajích si firma slibuje úsporu zhruba dvou set milionů dolarů. Akcie společnosti letos

zaznamenávají strmý pád. „Od začátku února ztratily třicet procent hodnoty,“ připomíná americký deník USA Today.

Akcie
GoPro ztratily
od začátku února
30
procent hodnoty.

O tom, v jaké je společnost aktuálně kondici, by měl na konci března napovědět také její obrat za první kvartál. „Za letošní první čtvrtletí očekáváme tržby mezi 190 až 210 miliony dolarů,“ uvedl obchodní ředitel společnosti Brian McGee. Takový výsledek by mohl být vzhledem k očekáváním analytiků spíš dobrým signálem.

BUBLINA SPLASKÁVÁ

Foto: profimedia.cz

NEDOSTATEK INVESTORŮ začínají pociťovat nejen start-upy, ale také zaběhlé firmy působící ve slavném Silicon Valley. Mnohým start-upům také kvůli vysokým mzdám a nájům docházejí již dříve vybrané finance. [Více E15.cz](http://ViceE15.cz)

266856/16

INZERCE

Vegetariánka *Masem to jen začíná.*

Jonghje se jednoho dne probudí z krvavé noční můry a její život se začne dramaticky měnit. Ze všeho nejdřív přestane jíst maso. Ovšem v dravé patriarchální společnosti její náhlé vegetariánství a zejména neoblomný postoj, s jakým se vzepře svému muži i rodině, představuje pro její okolí ohromný šok.

Jihokorejská autorka získala za román roku 2016 Mezinárodní Man Bookerovu cenu.

Žádejte ve svém knihkupectví

„Ten pocit syrového masa rozzvýkaného mezi mými zuby.“

USA tlačí na Čínu kvůli KLDŘ

■ Trump obviňuje Peking ze shovívavosti vůči severokorejskému jadernému programu.

Karolína Flaszová

Severní Korea provedla o víkendu test nového raketového motoru. Její vůdce Kim Čong-un ho označil za znovuzrození raketového průmyslu země. Krok přišel v době, kdy region navštívil americký ministr zahraničí Rex Tillerson. Peking se snažil přimět k tvrdšímu postoji vůči KLDŘ, se svým protějškem Wangem I se shodl na nutnosti odradit ji od dalšího rozvoje jaderného programu.

Severokorejská agentura KCNA uvedla, že nový motor umožní Pchjongjangu dosáhnout světové úrovně ve vypouštění satelitů na oběžnou dráhu. Naznačila tak, že byl testován motor rakety dlouhého doletu. Kim Čong-un tvrdí, že země má blízko ke zkoušce mezikontinentální balistické střely. KLDŘ už tento měsíc vypálila čtyři rakety, které skončily v moři,

tři z nich ale dopadly do ekonomické zóny Japonska.

Asijské turné a severokorejský problém byly pokládány za první zkoušku Tillersona, vůči jehož jmenování měli výhrady jak demokraté, tak někteří republikáni.

Administrativa Donalda Trumpa dává jasně najevo, že hodlá vůči aktivitám komunistického režimu postupovat tvrdě. „Řeknu to velmi jasně. Politika strategické trpělivosti skončila,“ prohlásil Tillerson v pátek během zastávky v Soulu.

Dvacet let snahy odradit KLDŘ od jaderných ambic podle něj selhalo, Washington zkoumá nová bezpečnostní a diplomatická opatření. Partneři ujistil, že jakákoli akce Pchjongjangu, která ohrozí Jižní Koreu, si vyžádá přiměřenou reakci.

„Pokud se hrozba jejich zbrojního programu dostane na úroveň, která bude podle našeho mínění vyžadovat opatření, tato možnost je na stole,“ odpověděl na dotaz ohledně případného vojenského zásahu.

USA především chtějí donutit Čínu k většímu tlaku na Pchjongjang. Trump opakovaně obvinil Peking

ZDAŘILÝ TEST. Severokorejský vůdce Kim Čong-un sleduje průběh úspěšného testu nového raketového motoru.

z ignorování a v podstatě zhoršování severokorejského problému. Média dopředu informovala i o možnosti nových amerických postihů vůči čínským bankám a společnostem, které obchodují s KLDŘ.

Tillerson ze Soulu asijskou velmoc vyzval k implementaci sankcí vůči komunis-

tickému režimu. Zároveň uvedl, že sám Trump se již těší na návštěvu Číny. Jeho cílem je prý zlepšení vztahů obou zemí. Podle agentury Nová Čína obě strany už připravují schůzku Trumpa a jeho čínského protějšku Si Ťin-Pchinga. Návštěva šéfa americké diplomacie v Pekingu tak vyzněla

smířlivěji. Podle Tillersona se obě strany shodly na tom, že napětí na Korejském poloostrově dosáhlo nebezpečné úrovně. Wang I uvedl, že je potřeba řešit ožehavou záležitost diplomaticky. Čína už počátkem března vyzvala KLDŘ, aby testů zanechala a předešla tak vyhrocení situace v oblasti.

NA NÁVŠTĚVĚ

PRODUKTIVNÍ SCHŮZKU podle svých slov spolu zažili americký prezident Donald Trump a německá kancléřka Angela Merkelová. Trump po schůzce podpořil NATO, zdůraznil však potřebu rovných příspěvků do jeho rozpočtu, Merkelová následně naznačila možné usmíření sporů s Ruskem, avšak za pokrok v mírovém procesu na Ukrajině.

Krátce

Schulz se stal předsedou SPD, kritizoval USA či Turecko

Německá sociální demokracie si včera do svého čela zvolila bývalého šéfa Evropského parlamentu Martina Schulze. Dostal všechny platné hlasy. V záříjových parlamentních volbách vyzve dlouholetou šéfkou německé vlády Angelu Merkelovou (CDU). Schulz předtím tvrdě zkritizoval vlády ve Spojených státech, Turecku, Maďarsku a Polsku. /čtk/

Polský prezident podepsal sporný zákon

Polský prezident Andrzej Duda podepsal opozicí kritizovanou novelu zákona o shromažďování, která omezuje právo na pořádání protestních demonstrací. Takové akce se například od nynějška nebudou moci konat blíže než sto metrů od shromáždění, které úřady označí za celostátně důležité. Duda předpis stvrdil až tuto sobotu poté, co se k němu na jeho žádost vyjádřil ústavní soud. [Více E15.cz](#)

Steinmeier se ujal úřadu prezidenta SRN

Úřadu německého prezidenta se včera ujal bývalý ministr zahraničí za sociální demokracii Frank-Walter Steinmeier. Toho v únoru jasnou většinou zvolilo Spolkové shromáždění. V převážně reprezentativním úřadu hlavy státu vystřídá Joachima Gaucka, který se rozhodl nekandidovat do dalšího pětiletého období. /čtk/

ARTHOUSE
HEJTMÁNEK

~~3.000.000,- Kč~~
7.690.000,- Kč

Konstantin KOROVIN

~~600.000,- Kč~~
750.000,- Kč

Patek Philippe Genève

~~80.000,- Kč~~
620.000,- Kč

Jiří KOLÁŘ

~~160.000,- Kč~~
1.330.000,- Kč

Kubistické trumeau

~~380.000,- Kč~~
1.240.000,- Kč

Gotická
madona

~~1.800.000,- Kč~~
5.950.000,- Kč

Otakar KUBÍN

Přijímáme umělecká díla a starožitnosti do aukce!
+420 734 311 861 / +420 737 815 758 / info@arthousehejtmanek.cz

Ruská zlatá
medaile Alexandra I.

~~500.000,- Kč~~
4.590.000,- Kč

~~90.000,- Kč~~
260.000,- Kč

Habánský džbán

~~150.000,- Kč~~
460.000,- Kč

Otakar ŠVEC

„Staňte se součástí našich aukčních rekordů.“

ZAHRADNÍ AUKCE / květen 2017
VEČERNÍ AUKCE / listopad 2017
Předaukční výstavy a prodejní galerie

GALERIE A AUKČNÍ DŮM
Goetheho 2, 160 00 Praha 6

www.arthousehejtmanek.cz

Vaječné pneumatiky čekají na patent

■ Pověst o stavbě Karlova mostu říká, že dělníci přidávali do malty vejce, aby dílo lépe drželo. Mohlo to dávat smysl. Výzkumníci právě zjistili, že vejce zlepšují vlastnosti pneumatik.

Patrně se blíží revoluce, která vnese zásadní změnu do výroby pryže. Lidstvo začne využívat nejrůznější alternativní, v přírodě snad

no odbouratelné materiály, například zbytky potravin. Tvrdí to chemici z The Ohio State University, kteří vytvořili několik alternativních směsí, jež vykazují obdobné, ne-li totožné vlastnosti jako pryž používaná pro výrobu pneumatik.

„Náš vynález má potenciál vyřešit dvě největší potíže oboru: výrobu pryžových produktů udělá udržitelnou a zároveň vyčistí skládky,“ míní Katrina Cornishová, která výzkumem alternativních možností výroby pryže strávila několik let. Jedním

z jejich úspěchů je například vyšlechtění druhu pampelišky, jejíž mízu lze rovněž využít jako základ pro syntetizaci pryže.

Nynější pneumatiky obsahují zhruba třetinu výplně, přesněji uhlíkové černi, díky níž získávají odolnost a jeví se opravdu černé. Výroba černi však závisí na ropě a jejich kolísavých cenách. Obdobné, ba dokonce lepší vlastnosti než černí dokážou pneumatice propůjčit i skořápky z vajec a slupky z rajčat. Ve správném poměru totiž zachovávají pružnost, a dokon-

BUDOUCNOST PNEU. „Guma“ s přidavkem odpadu z potravin vykazuje skvělé mechanické vlastnosti. Jen černá není.

ce zvýší pevnost směsi. Nový recept již leží na patentovém úřadu a čeká na schválení.

Nová pryž se nicméně v jednom základním parametru od té klasické liší – není černá, ale spíše hnědo-červená až šedavá, a to podle podílu skořápek a slupek použitých k výrobě. Cornishová teď pracuje na tom, jak

směs začernit, aby přechod na ekopneumatiky nebyl pro spotřebitele tak traumatizující.

Stranu připravil

Marek Schwarzmann

Jak být na stejné vlně

■ Lékaři našli důkaz, že když spolu lidé komunikují, aktivita jejich mozků se nápadně podobá.

Výzkumníkům ze švýcarského Wyssova centra a jejich kolegům z Drexelovy a Princetonské univerzity se poda-

řilo potvrdit existenci jevu, který lidové rčení popisuje jako „být naladěni na stejnou vlnu“. Díky speciální čepici poseté čidly odhalili tvorbu shodných vzorců a schémat v mozkové aktivitě dvou lidí, kteří si předávali informace. Podle lékařů je to první reálný důkaz toho, jak mozek předává, respektive přijí-

má, zpracovává a v případě potřeby vizualizuje získanou informaci.

Vědci věří, že se jim díky hlubšímu pochopení procesu zpracovávání a předávání informací podaří pochopit, jak vznikají rozdíly či chyby v předávání informací třeba mezi lidmi hovořícími jiným jazykem a proč se některé části informací doslova ztrácejí v překladu.

Vědci zpracovávají signály získané ve speciální čepici technologií fNIRS (funkční spektroskopie v blízkém infračerveném spektru). Využívá světlo k mapování mozkových aktivit pomocí sledování míry oxidační buněk. Pokusné osoby mohou proti sobě sedět a komunikovat, což by při standardním mapování aktivity mozku magnetickou rezonancí nebylo možné.

„Naše zařízení dokáže ukázat, zda dotyčný opravdu vnímá sdělovanou informaci, nebo je zcela mimo,“ uvedla jedna z autorek výzkumu Banu Onaralová.

Vědci hodlají tato zjištění použít nejen ke zdokonalení způsobů komunikace, ale také při vývoji umělých neuronálních sítí, které mohou být podle těchto principů naprogramovány pro lepší interakce s člověkem.

INTERAKCE. Speciální čepice umožňuje zviditelnit aktivity mozku při komunikaci s jiným člověkem.

NEJSTARŠÍ RODIČKA

SAMICE ALBATROSA Wisdom se počátkem února stala nejstarším známým ptákem na světě, který vyvedl mladé. Při svém úctyhodném věku odhadovaném na 66 let dosud vylodila pětatřicet ptáčat. Albatrosici laysanskou vědci poprvé kroužkovali v roce 1956, od té doby ji pravidelně potkávají při kontrolách hnízdišť na atolu Midway. Každý rok se vrací na totéž místo. „Tito ptáci nevyvádějí mladé každoročně, spíše ob rok. Z tohoto pohledu je její příspěvek k růstu populace obrovský,“ ocenil Bob Peyton z midwayské záchranné stanice. Wisdom je zároveň třetím nejstarším ptákem na světě.

I JEDINÝ TWEET MŮŽE OVLIVNIT VÁŠ BYZNYS

POKUD SE NEPŘIPRAVÍTE VČAS

Ve světě byznysu se můžete spolehnout jen na jediné – nikdy nevíte, co jím pohne příště. V Bílém domě možná právě teď padá rozhodnutí, které zítra pohne finančními trhy. Nečekejte na něj.

Porad'te se s našimi odborníky na 800 700 333 a zajistěte se proti tržním rizikům včas.

Vyšší poplatky za skládkování odpadu obce nezruinují

■ Do křesla **ministra životního prostředí** přešel **Richard Brabec** před třemi lety z postu ředitele Lovochemie. „Pro řadu lidí je asi překvapením, že ten Brabec z chemičky za tu dobu nezničil českou přírodu,“ říká ministr. Jenže z ministerstva bude odcházet s několika nesplněnými sliby. **Nový zákon o odpadech a zákon o snižování závislosti na fosilních palivech stáhl**, protože by je do voleb v parlamentu neprosadil. „Zákon o odpadech dokončím pro dalšího ministra a bez antifosilního zákona se obejdeme,“ tvrdí Brabec.

Adéla Čabanová, Jan Stuchlík

EB Když jste v roce 2014 prosadili zákaz skládkování komunálního odpadu, slíbili jste také nový zákon o odpadech. Ten čtyřikrát vrátila legislativní rada vlády. Proč jste ho nedokázali dodělat?

Částečně proto, že jsme probudili „spící draky“, vlivné hráče v odpadovém byznysu, z nichž některým nový zákon rozhodně nechutná. To je hlavní důvod, proč jsou některé rozpory, na které upozorňovala legislativní rada, neřešitelné. Musí se bouchnout do stolu. Mrzí mě, že jsme to nedotáhli. Vynaložili jsme spoustu času a energie, abychom všechny skupiny – skládkaře, spalovače, recyklátory, Svaz měst a obcí,

Svaz průmyslu a dopravy, nevládní organizace – dostali k jednomu stolu. Z těch stovek diskuzí vznikly kvalitní předlohy – zákon o výrobcích s ukončenou životností a zákon o odpadech. Dnes jsou oba zákony připraveny. Jenže mi bylo jasné, že pokud zákon nebude hotový do září a nebude na něm shoda, parlamentem ho neprotlačím.

EB Na čem jste se zatím nebyli schopni dohodnout? Pořád je třeba citlivá otázka výše skládkovacího poplatku. Zákon má dát harmonogram, jak poplatek bude růst a jaká z něj bude recyklační sleva.

EB Obcím jste už vysvětlili, že je zvýšení skládkovacího poplatku nezruinuje?

Už dnes je v zákoně maximální hranice tisíc korun na osobu a rok, kolik mohou občané za odpad platit. V novém zákoně jsme ji posunuli na 1100 korun kvůli inflaci. Cílem ale je, aby občan nakonec nezaplatil víc, ale dokonce méně, než platí dnes. Obec by ho měla motivovat, aby do černé popelnice házel odpadu co nejméně. Stovky obcí už takový systém mají vymyšlený. Na popelnicích mají čarové kódy, váží popelnice, vracejí lidem peníze. A dělají to už dnes při skládkovacím poplatku 500 korun za tunu odpadu, protože se jim to vyplatí.

EB Co bude se zákonem dál? Dořeším se Svazem měst a obcí otázku poplatků a recyklační slevy a připravím zákon

!! **Vědecké klimatické modely do roku 2030 až 2035 nabízejí scénář buď špatný, nebo ještě horší. Máme před sebou obrovské výzvy z hlediska dopadů na zemědělství, průmysl, na celou zemi. Musíme se na to připravit a bude to stát strašnou spoustu peněz.**

novému ministrovi. Věřím, že zákon bude platit od roku 2019. Navíc na podzim by měla EU schválit nový balíček k oběhovému hospodářství. Tam se diskutuje, jestli se bude recyklovat 60 či 70 procent komunálního odpadu. My v navrženém zákoně směřujeme k 60 procentům v roce 2025.

EB Jenže ze 38 procent v roce 2020. To půjde stihnout?

Z 50 procent. Protože se počítá míra recyklace papíru, skla, plastů a kovů.

EB To je ale nejmírnější výpočet, který jsme si mohli zvolit. Do budoucna chce Evropská komise tento podíl počítat z celého objemu komunálního odpadu.

Zvolili jsme si nejmírnější variantu, protože po nás nikdo přísnější variantu nechtěl. Máme ji i v Plánu odpadového hospodářství do roku 2024, který je schválen Evropskou komisí.

☞ Nezdrží se volbami přijetí zákona?

Věřím, že zákon bude platit od počátku roku 2019.

☞ Všichni, kteří mají něco do činění s odpady, ale tvrdí, že bez nového zákona do nových zařízení na zpracování odpadů nebudou investovat. Blafují?

Jsem si jist, že to neříkají všichni. A někteří o tom mluví, ale přesto už investice připravují a pracují na nich. Všichni vědí, co je navrženo v novém zákoně, a že už podle platné novely bude od roku 2024 zákaz skládkování. Navíc není jisté, zda budou vůbec v období po roce 2020 k dispozici nějaké další dotace na tyto projekty z evropských fondů.

Teď máme na odpady sedm miliard korun, z nichž nepůjde ani koruna na stavbu velkých spaloven. Pro ostatní zařízení jako recyklační linky, třídírny nebo mobilní svozy jsme už vypsalí výzvy za 3,2 miliardy korun a na další 3,5 miliardy korun budeme vypisovat.

☞ Podle programového prohlášení vlády jste měl prosadit i zákon o snížení závislosti na fosilních palivech. Proč jste jeho přípravu letos zastavil?

Musíme být pragmatičtí. Máme tady jasné evropské cíle snížit emise CO₂ do roku 2030 o 40 procent proti roku 1990. Za rok 2015 jsme se jako Česko pohybovali na úrovni snížení o 38 procent. Takže cíl pro rok 2030 pravděpodobně splníme letos nebo příští rok. Ve snižování emisí budeme pokračovat. To je pro mne důležitější než mít takzvaný antifosilní zákon. V této sněmovně bychom ho stejně neprosadili. Proti se postavili zaměstnavatelé i odbory. A neměl podporu ani v rámci koalice.

☞ Zákon měl vytvořit rámec, abychom do roku 2050 snížili skleníkové emise o 83 procent. To nebyl důvod ho přijmout?

I kdybychom zákon měli, tak až přibližně do roku 2032 by se produkce CO₂ vyvíjela stejně jako podle schválené státní energetické koncepce. Teprve pak by se křivka zlomila.

Rozdíl je především v dopravě. Abychom snížili emise o 83 procent, prakticky celá osobní doprava by se musela elektrifikovat. Revolučními změnami by musel projít i průmysl. Ale až po roce 2030. Teď své závazky plníme nad plán i bez antifosilního zákona. Naopak problém s ambiciózními plány na snižování emisí mohou mít jiné země, třeba Německo.

☞ Proč tedy Česko podepsalo Pařížskou klimatickou dohodu, která vyžaduje mnohem razantnější snižování emisí, aby se dosáhlo oteplení do roku 2100 maximálně o 1,5 stupně Celsia?

☞ Máme tady jasné evropské cíle snížit emise CO₂ do roku 2030 o 40 procent proti roku 1990. Za rok 2015 jsme se jako Česko pohybovali na úrovni snížení o 38 procent.

Pařížská dohoda je revoluční, poprvé všichni hlavní světoví producenti emisí skleníkových plynů dospěli k názoru, že situace je neudržitelná a všichni se musejí na snížení podílet. I my musíme přispět. Ale musíme být realističtí. Náš podíl na světových emisích CO₂ je asi 0,3 procenta. Celá Evropa má deset procent. Omezit oteplení maximálně o 1,5 stupně je podle mne naprosto nerealistické. Navíc pokud se USA jako druhý největší světový emitent CO₂ vrátí ve větší míře ke spalování uhlí, tak všechny snahy o snižování emisí v Evropě mohou přebít.

☞ Když má být Česko ve snižování emisí pragmatické, proč jste na Radě EU souhlasil s razantnější reformou obchodování s emisními povolenkami, kterou chtěly západní a severoevropské země?

Protože jsme z vyjednávání věděli, že by mohl projít ještě mnohem ambicióznější scénář. Hlasů na to měli navrhovatelé dost. Na druhou stranu tam bylo křídlo s Poláky, Maďary a dalšími, kteří říkali, že se nechtějí dohodnout na ničem. Sehráli

jsme důležitou roli při tvorbě kompromisní varianty, která pořád plní naše priority.

☞ Novelu zákona, která mění pravidla pro národní parky, vám nejdřív vrátil Senát, vetoval ji prezident. Vše kvůli sporu o Šumavu. Není chyba, že jste nezískal podporu Jihočeského a Plzeňského kraje?

Bohužel to přes veškerou snahu nešlo. Bavil jsem se s hejtmany, s jejich náměstky, na Šumavě jsme měli mnoho debat. Ve finále vždy řeknou: my vám stejně nevěříme. Proti tomu těžko můžete bojovat. Pro mě je Šumava druhý domov. Ten region je bohatý, nežije se tam rozhodně špatně ve srovnání s jinými oblastmi. Proč tedy někomu tak moc vadí národní park, který přitahuje dva miliony návštěvníků ročně?

☞ Oni neříkají, že jim vadí národní park. Chtějí, aby byl pěkný, zelený. Bojí se rozšiřování bezzásahové zóny.

Psychický blok nás nutí uvažovat v horizontu našeho života. Pak je nám líto stromů, které uschnou. Myslíme, že ten les je mrtvý, ale to ani zdaleka není, když se podíváte blíž.

Naštěstí je pohřbený senátní návrh, který oba kraje podporovaly a který obsahoval řadu příšerností. Mezi nimi formulaci, že účelem národního parku je zachovat typickou střeoevropskou krajinu. Je to Polabská nížina, Brdy, Vysočina? Když pojedete na Šumavu třeba na Modravsko, uvidíte něco, co rozhodně není typické, co v této zemi nikde jinde není. Bezzásahová zóna má smysl. Dnes tvoří 23 procent Šumavy a my navrhujeme, aby to bylo zhruba 26 procent.

☞ Jenže cílový stav má být přes 50 procent.

Zákon říká, že v dlouhodobém horizontu by měl národní park směřovat k nadpoloviční ploše bez zásahů jako v ostatních národních parcích v Evropě. V zákoně je ale patnáctileté moratorium na změny zón.

českou přírodu. Jen se tomu směju, když to teď někteří novináři objevují. Jako by ochrana životního prostředí byla tématem jen pro aktivisty. Přitom i jako ředitel chemičky jsem měl úkol plnit ekologickou legislativu.

☞ Pracujete na volebním programu ANO pro životní prostředí. Co tam nebude chybět?

Dva největší problémy Česka v oblasti životního prostředí jsou boj proti suchu a kvalita ovzduší. Potřebujeme udělat další razantní kroky, aby smogových situací ubývalo. A problémy s vodou se nikdo před námi nezabýval. Svou část programu mám hotovou a konzultujeme ji s kolegy tak, aby byla navázaná na průmysl nebo zemědělství.

☞ Budou témata životního prostředí důležitou součástí volebního programu ANO?

Životní prostředí je důležitější než cokoli jiného, zásadně ovlivňuje kvalitu života. Jsem přesvědčený, že i Andrej Babiš to tak vnímá. Každý člověk, který v sobě má pokoru, zjišťuje, že se věci mění. Klimatická změna dopadá i na Česko. Vědecké klimatické modely do roku 2030 až 2035 nabízejí scénář buď špatný, nebo ještě horší. Máme před sebou obrovské výzvy z hlediska dopadů na zemědělství, průmysl, na celou zemi. Musíme se na to připravit a bude to stát strašnou spoustu peněz.

Richard Brabec (50)

Vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity

Karlovy, obor ložisková geologie v kombinaci s cizími jazyky. Pracoval jako ředitel Českomoravské komoditní burzy Kladno.

Následně působil ve finančním úseku ve společnosti Unipetrol, jako finanční ředitel ve Spolaně Neratovice a jako generální ředitel společnosti Lovochemie. Od roku 2007 se zabývá otázkami evropské i tuzemské legislativy v oblasti životního prostředí. Ministrem životního prostředí se stal v roce 2014.

Tvář dne

„On vlastně kázal do posledního dechu svým životním postojem. A myslím, že to bylo velmi silné kázání,

řekl o Miloslavu Vlкови generální sekretář České biskupské konference Stanislav Příbyl

str. 16

Foto: čtk

Komentář

Bohumil Pečinka

Z+B. Lásky z rozumu

Politické uspořádání zrozené ze sněmovních voleb 2013 se pomalu rozpadá. Vládní lidovci si odhlasovali volební spojení s opozičními Starosty a nezávislími. Tři dny předtím v Poslanecké sněmovně hlasovala vládní ČSSD s opozicí proti místopředsedovi vlády Andreji Babišovi. A o pár dní dříve na brněnském sjezdu ČSSD už vůbec nebylo jasné, kdo je vláda a kdo opozice.

Ve čtvrtek odpoledne, ve chvíli největší defenzivy, se zase předseda ANO Babiš vypravil na Pražský hrad za prezidentem Zemanem. Ano, ten Babiš, který v roce 2013 podpořil Zemanova soupeře Schwarzenberga a svou stranu přivedl do liberální skupiny evropských politických stran (ALDE), která je známá nejvstřícnějšími postoji k imigrační politice. Z těch několika příkladů z minulých dní je jasné, že určité uspořádání končí. Z toho nového je ale jistá pouze koalice Zeman-Babiš.

Počátky této nové „vládnoucí koalice“ sahají

do léta 2015, kdy v Evropě kulminoval příliv uprchlíků. Tehdy začal propad TOP 09, která jen slovně kopírovala politiku Angely Merkelové. Naopak Zeman a s malým zpožděním i Babiš dostali do rukou téma, které je spolehlivě napojilo na hlavní voličský proud v zemi.

To byl pevný základ jejich pozdější politické spolupráce. O důvod víc, že premiér Sobotka nebyl schopen se srozumitelně vyjádřit a vyvolával dojem člověka, který drží v rukou vládní kormidlo

Vztah prezidenta a ministra financí prošel krizí kvůli změnám v policii, ale dlouhodobější zájmy je opět spojily. Ti dva se potřebují.

a točí jim podle toho, s kým se naposledy sejde.

Pakt Zeman-Babiš je především láskou z rozumu. Zájem Miloše Zemana byl jasný – sjednotit voličské skupiny ČSSD a ANO a vytvořit si tím pohodlnou většinu pro znovuzvolení. Jako protivahodnotu nabídl, že Babiše situačně podpoří, a hlavně jej jako hlava státu nenechá v povolební době vyřadovat

menšími stranami, jak se stalo v některých regionech po krajských volbách.

Jejich spojení se poprvé otřásl v základech v létě 2016. Andrej Babiš svým typickým invazivním způsobem začal útočit na ministra vnitra Chovance, v jehož kompetenci byla rekonstrukce části policejního sboru. Babiš zde měl své spojení a začal vyhrožovat pádem vlády a předčasnými volbami. To bylo v rozporu se Zemanovým záměrem uspořádat prezidentské a sněmovní volby v co nejkratším rozestupu.

Babiše proto nepodpořil a dal podnět k vytvoření vyšetřovací komise, jejíž výsledky se nakonec obrátily proti Babišovi. Předseda ANO byl Zemanovým postojem otřesen, což dával veřejně najevo v některých svých médiích, která následně přinesla na prvních stránkách několik až bulvárních článků na téma slabosti prezidenta Zemana.

Jejich vztah sice přišel o pel, ale dlouhodobější zájmy je nakonec opět spojily. Na konci vývoje jejich vztahu je prozatím čtvrté Babišovo prohlášení, že prezident Zeman mu v otázce financování dluhopisů a auditu jeho financí důvěřuje. Ti dva se potřebují.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

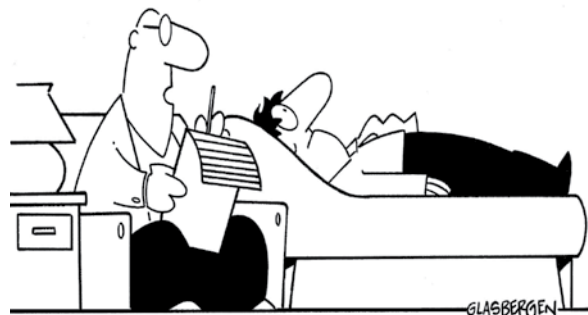
Glosa

Česká volební poprvé

Všechno je jednou poprvé. Ale v nadcházejících sněmovních volbách je těch poprvé už nějak moc. Dva hlavní rivalové spolu sedí ve vládě. Sněmovní kampaň se výrazně protne s prezidentskou. No a lidovci a Starostové zřejmě usoudili, že v takovém binci se může stát cokoli. A tak opět stvrdili svůj nápad, že přispějí ještě třetím unikátem a vytvoří volební koalici vládní a opoziční strany. Ta bude muset v Brownově pohybu voličské přízně ulovit deset procent hlasů.

Jednání nejsou ještě u konce, ale spolupráci lidovců a STAN potvrzují stále vyšší a vyšší orgány obou stran. Po víkendů už do plánu mohou hodit vidle jen ty nejvyšší – stranické sjezdy. Starostenský tuto sobotu, lidovecký koncem května. Starostové asi nepřekvapí. Ale lidovci o víkendů schválili koalici poměrem hlasů 39 : 31, což je všechno, jen ne jednoznačné slovo. Takže nakonec nemusíme být svědky třetího unikátu, ale rozkladu tradiční strany na prahu nejostřejší fáze volební kampaně. To by zase taková novinka nebyla.

Martin Čaban

Slyšíte v hlavě hlasy, které vám říkají, co máte dělat? Tak řekněte svému daňovému poradci, ať je započítá jako „konzultant“!

Nezdolní Depeche Mode

■ Kultovní kapela z osmdesátých a první poloviny devadesátých let Depeche Mode vydala svou čtrnáctou řadovou desku. Jednu ze svých nejlepších.

Dušan Kůtner

Kdo si dnes pamatuje, že Depeche Mode byli na přelomu osmdesátých a devadesátých let považováni za nagelovanou teenagerovskou skupinu zakládající si více na svém vzhledu než hudbě?

Už asi nikdo. Takovou cestu od rozevlátého synth-popu k muzice, kterou je nutné brát naprosto vážně, totiž udělal ve světovém měřítku málokdo. A jejich zatím

poslední, čtrnácté řadové autorské album vydané v pátek nazvané Spirit je toho jednoznačným důkazem.

Depeche Mode se do historie tuzemské hudební scény zapsali už jen tím, že tady jako jedna z prvních „západních“ kapel – původem z anglického Basildonu – spíše zázrakem vystoupili v těžkých komunistických časech v holešovické sportovní hale už v roce 1988. Tehdejší koncert byl samozřejmě založen na kultovním albu Music for the Masses, z něhož na koncertech čerpá dodnes. A nejspíše bude i čerpat i na jejich květnovém koncertě v pražské Eden Aréně.

Pozitivní zpráva je, že Depeche Mode budou moci nabídnout nejen staré ověřené fláky, stejně jako před čtyřmi lety, ale i písně

OTCOVÉ ZAKLADATELÉ. Martin Gore (vlevo) a Andy Fletcher (vpravo) při představení nového alba Depeche Mode Spirit.

z nového alba, které se v konkurenci starých pro-
věřených, možná poněkud

ohraných, ale fungujících až
dokonalých skladeb rozhod-
ně neztratí.

Hned v první písni „depešáci“ zpívají o návratu ke kořenům a k historii. Povedl se jim téměř dokonale. Ani po téměř čtyřiceti letech neztrácejí nic ze svého umění využívat digitální a analogové syntezátory, napsat sugestivní písně s atmosférou, která by se dala krájet, to vše podané s texty, které stojí za to poslouchat a překládat.

Depeche Mode dokázali opět vydat album založené na precizní mnohovrstevnaté úderné hudbě. I kdyby na nadcházejícím pražském koncertu nezahráli nic jiného, pořád to bude evidentně stát za to.

Depeche Mode: Spirit

Vydal: Columbia Records

Délka: 49:23

Hodnocení: 90 %

Zemřela legenda rokenrolu Chuck Berry

Ve svém domě ve státě Missouri zemřel v sobotu americký zpěvák a kytarista Chuck Berry. Průkopníkovi rokenrolu, který v roce 2005 koncertoval i v Česku a proslavily jej hits jako Johnny B. Goode, Roll Over Beethoven a Sweet Little Sixteen, bylo devadesát let.

Chuck Berry, který se v rodném St. Louis dočkal sochy, zásadním způsobem ovlivnil tvorbu Beatles, Rolling Stones, Bruce Springsteena nebo Boba Dylana. V roce 1985 obdržel cenu Grammy za celoživotní

přínos a byl uveden do rokenrolové síně slávy. V roce 2000 mu americká vláda udělila Cenu Kennedyho centra. Berry, který vystupoval i v několika filmech, má také svou hvězdu na hollywoodském chodníku slávy.

„Jsem hrozně smutný ze zprávy, že Chuck Berry odešel. Chtěl bych mu poděkovat za všechnu tu hudbu, která nás inspirovala,“ uvedl na Twitteru lídr skupiny Rolling Stones Mick Jagger, která Berryho skladbu Carol umístila hned na své debutové album z roku 1964.

Legendární muzikant ale v minulosti nesklízel pouze úspěchy. Několikrát pobyl ve vězení. Například v roce 1962 byl odsouzen ke třem letům vězení kvůli tomu, že si z Texasu přivezl čtrnáctiletou dívku, aby ji zaměstnal ve svém nočním klubu Berry's Club Bandstand v St. Louis. Kromě toho byl v roce 1979 usvědčen z kráčení daní. Už jako mladík se také dopustil ozbrojené loupeže.

/Čtk, duk/

Foto Reuters

Staňte se Dobrým andělem

DOBŘÝ ANDĚL.CZ

#chcipomahat

Anička a Štěpánek svou onkologickou léčbu již ukončili. U Teodoriky a dalších dětí stále probíhá. Pomáhejte rodinám s dětmi, které zasáhla vážná nemoc. Vaše příspěvky odevzdáme do posledního haléře. Děkujeme!

Fotoreportáž

ŽIVOTNÍ MEZNÍKY KARDINÁLA VLKA. Ve věku 84 let v sobotu zemřel kardinál Miloslav Vlk (5). Narodil se 17. května 1932 v Lišnici na Písecku. V roce 1968 byl vysvěcen na kněze. Po deseti letech mu ale komunisté odebrali tehdy požadovaný státní souhlas k výkonu kněžského povolání. Z politických důvodů byl nucen žít se jako myč oken. Na začátku devadesátých let byl Vlk jmenován biskupem v Českých Budějovicích (2), poté se na jaře 1991 stal hlavou českých katolíků (3). Od října 1994 byl kardinálem (1) a v této funkci přivítal v Praze i papeže Jana Pavla II. (6). V roce 2002 obdržel od prezidenta Václava Havla Řád Tomáše Garrigua Masaryka (4).

Energetika

Evropská komise chce urychlit přechod na čisté zdroje

Foto profimedia.cz, foto na titulní straně profimedia.cz

Zimní energetický balík Evropské komise (EK) představil řadu návrhů zabývajících se reformou trhu s elektřinou, energetickou účinností či podporou obnovitelných zdrojů. Podle komise jsou třemi hlavními cíli balíčku zvýšení energetické účinnosti, globální prvenství v obnovitelných energiích a férové podmínky pro spotřebitele. Balíček udává směr, jakým se má EU v oblasti energetiky vyvíjet do roku 2030.

Dokument s názvem Čistá energie pro všechny Evropany má zhruba tisíc stránek. Ještě ho čekají velké diskuze a projednávání v Evropské radě a Evropském parlamentu. Reforma naváže na tu poslední, která se odehrála před sedmi lety

v podobě třetího energetického balíčku. Tehdy bylo cílem dokončit pravidla pro vnitřní trh s elektrickou energií. V praxi pak šlo zejména o oddělení výrobců elektrické energie od provozovatelů přenosových a distribučních soustav, posílení nezávislosti dohlížejících úřadů či navázání spolupráce mezi národními regulátory.

Větší konkurence

Zdaleka ne všechny členské státy však třetí balíček implementovaly. Evropská komise přesto soudí, že balíček přispěl k větší konkurenci na trzích s elektrickou energií, což mělo přinést pozitivní efekty pro průmysl i obyvatelstvo. Bariéry pro přeshraniční obchod nesporně zčásti zmizely a na trh se dostali noví hráči. Mezi dodavateli elektřiny se rozhořel konkurenční boj o zákazníky. Celoevropský trh s elektřinou ale nevznikl. Některé členské země stále udržují a stavějí bariéry konkurenci. Pořád ještě přetrvává kritizovaná, ale dlouholetá společná obchodní zóna Německa a Rakouska, což

působí proti rozvoji volného trhu v tomto prostoru.

Přínosy třetího energetického balíčku proto zůstávají omezené. Obchodování s elektrickou energií probíhá převážně v národním rámci. Existující přeshraniční spojení se využívají jen částečně. A především – koncová cena elektřiny pro domácnosti se po implementaci třetího balíčku nesnížila – roste asi o tři procenta ročně. Cena silové elektřiny sice i pro domácnosti klesla, ale vzrostly náklady na regulovanou část celkové ceny, mj. příspěvkem na obnovitelné zdroje energie a zvýšením daňového a poplatkového zatížení. Velkoobchodní ceny přitom za posledních sedm let klesly až o 55 procent.

Co se bude měnit?

Nový balíček má podle komisaře pro opatření v oblasti klimatu a energetiku Miguela Ariase Cañety vytvořit vhodné podmínky pro investory, dát větší možnosti spotřebitelům a zlepšit fungování trhů s energiemi. Jsou to tedy obdobné cíle jako před sedmi lety.

Další návrhy se týkají reformy trhu s elektřinou, energetické účinnosti a podpory obnovitelných zdrojů energie (OZE). Vedle úplného zrušení či zásadní integrace více než 50 stávajících legislativních norem se očekává, že od ledna 2019 každý členský stát zpracuje a předloží integrovaný vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu.

Podle komise by měl balík v následující dekádě přinést rovněž hospodářský růst až jedno procento HDP, o 177 miliard eur více veřejných a soukromých investic ročně a přispět k vytvoření zhruba 900 tisíc nových pracovních míst.

Z celého balíčku bude mít podle podrobné analýzy, zveřejněné na webu Euroskop.cz, patrně nejširší vliv na spotřebitele a firmy legislativní rámec pro energetickou účinnost, do kterého patří návrh revize směrnic o energetické účinnosti, nová pravidla týkající se energetické náročnosti budov a nové směřování ekodesignu.

Směrnice o energetické účinnosti

Leitmotivem snah o energetickou účinnost je argument, že nečistší a nejlevnější je ta energie, která se vůbec nespotřebuje. Kromě efektu na životní prostředí přináší menší spotřeba rovněž finanční úspory, ze kterých mohou profitovat zejména nízkopříjmové skupiny obyvatelstva ohrožené energetickou chudobou. Hlavním cílem směrnice je tedy zavázat členské státy k úspoře 30 procent spotřeby primární energie v roce 2030. Taková úspora by znamenala snížení konečné spotřeby energie o 17 procent oproti roku 2005.

K dosažení tohoto cíle návrh prodlužuje povinnost členských států zajistit úspory energie o 1,5 procenta ročně, zakotvenou v článku sedm směrnice. Návrh obsahuje nový a jednodušší systém výpočtu energetických úspor, který například plně zahrnuje energetické úspory budov. Celkově tak státy budou mít manérovací pole pro dosažení zmíněného 30procentního cíle; důležité by mělo být to, že v roce 2030 bude opravdu dosažen. Tuzemským energetickým firmám se však zdá návrh této směrnice příliš přísný (viz rámeček).

Energetická náročnost budov

Pro dosažení pokroku v energetické účinnosti jsou budovy jednou z klíčových oblastí, jelikož se na konečné spotřebě elektrické energie podílejí ze 40 procent. Domů v Evropě, které jsou při zacházení s energiemi neefektivní, je přitom 75 procent a ročně je renovováno jen 0,4–1,2 procenta z nich. Návrh revize směrnice o energetické náročnosti budov si proto klade za cíl toto tempo navýšit. Mezi navrhovaná opatření patří zavedení automatických kontrolních systémů jako alternativy k fyzickým kontrolám či zavedení indikátorů „chytřích“ budov. Plánováno je i rozšíření infrastruktury pro elektromobily.

Ekodesign

Směrnice o ekodesignu elektrických spotřebičů stanovuje rámec pro určování minimálních požadavků na výrobky směřující na evropský trh. Směrnice o informacích a označování spotřeby výrobků podporuje zákazníky v nákupu účinnějších spotřebičů.

Výsledky politik v oblasti ekodesignu by měly v roce 2020 přinést roční úspory až 175 Mt ropného ekvivalentu, tedy zhruba 150násobek roční výroby jaderné elektrárny Temelín. Kromě úspor na účtech domácností za elektřinu by to mělo přinést i navýšení příjmů firem.

Největší změny pro spotřebitele

Pokud jde o otázku energetické účinnosti, zachovává balík v podstatě současné podmínky, i když se ze strany např. Evropského parlamentu

objevuje volání po navýšení cíle úspor na 40 procent. To by patrně znamenalo větší tlak na členské státy představovat silnější opatření, jako jsou schémata povinného zvyšování účinnosti. K takovému scénáři ale pravděpodobně kvůli jejich odporu nedojde. V této otázce každopádně dojde k silnému střetu mezi evropskými institucemi.

Potenciál ovlivnit prostředí, ve kterém se každodenně pohybujeme, mají směrnice o energetické účinnosti budov a návrhy v oblasti ekodesignu. Ekodesign již v minulosti prokázal svůj potenciál ovlivnit podobu průmyslových odvětví, a pokud by byly uskutečněny plány komise ohledně nároků na prodloužení životnosti či opravitelnosti výrobků, mohly by se setkat s kladným hodnocením veřejnosti.

Nejkontroverznějším aspektem balíčku je jeho financování. Žádný z návrhů nepředstavil finanční nástroje, které by byly kompletně nové nebo přinášely do sektoru další finance, které by předtím již pro tento účel nebyly alokovány. Z velké části se navíc programy spoléhají na Investiční plán pro Evropu, jehož fungování bylo nedávno prodlouženo do roku 2020 a kterému byly přiděleny dodatečné finanční prostředky. Jak ale poukazují auditoři Evropského účetního dvora, po roce fungování fondu je stále příliš brzo na to, aby bylo možné zhodnotit jeho dopady a to, zda skutečně přináší plánované benefity. Zejména pak podle auditorů existuje riziko, že se neprojeví plánovaný multiplikační efekt, podle kterého by měly veřejné investice vyvolat další soukromé investice v poměru 1:15.

Alena Adámková

RÁJ PRO LEVNOU ENERGIÍ. Island má ideální podmínky na využití geotermální energie, a také ji nejvíce využívá – pro výrobu elektřiny přes 25 procent a pro vytápění více než z 85 procent. Na snímku je vrt pro geotermickou elektrárnu v oblasti Krafla.

Foto Vlastimil Poláček, EIS

V Litoměřicích vznikne centrum pro geotermii

V areálu bývalých kasáren v Litoměřicích se letos začne stavět vědecko-výzkumné centrum zaměřené na geotermální energii. Projekt získal dotaci ve výši 103 milionů korun z programu MŠMT.

Pracoviště bude poskytovat specializované služby různým průmyslovým a stavebním odborům, zájemci pro výzkum budou moci využít vysoké školy. „Cílem bude koncentrovat odborné znalosti různých oborů a špičkové vybavení do jednoho místa a přispět k výzkumu efektivního využívání hlubinné geotermální energie, která představuje nevyčerpatelný zdroj obnovitelné energie,“ uvedl manažer geotermálního projektu Antonín Tým.

Na projektu pracuje město s experty přes deset let. Prvním

krokem bylo vyhloubení dvoukilometrového vrtu, který ověřil předpoklady expertů o vhodnosti teploty a geologické struktury. Následující etapou by mělo být uskutečnění vrtu do hloubky čtyř až pěti kilometrů a s tím spojené ověření možnosti vytvoření geotermálního výměníku v tvrdých horninách.

Litoměřice jsou jediným městem v Česku, které mají povolen zvláštní zásah do zemské kůry. Díky vědeckému středisku, na jehož vzniku se podílí Univerzita Karlova, se mají stát centrem výzkumu geotermální energie v celé Evropě.

Získaná geotermální energie by mohla v budoucnu sloužit k vytápění Litoměřic. Teplo by se převádělo do nynější distribuční soustavy.

/čtk/

15 let jsme Vašimi partnery

Elektřinu i plyn dodáváme spolu s radou a péčí firmám i veřejným institucím. Naplňování přání a potřeb našich zákazníků nás neustále posouvá dále.

Vážíme si vzájemné spolupráce. Děkujeme za Vaši důvěru.

Lumius, spol. s r.o. | www.lumius.cz
T: +420 800 331 167 | E: info@lumius.cz

15 LUMIUS
15 LET PARTNERSTVÍ PLNĚ ENERGIE

ČR nesouhlasí s návrhem na úsporu energie v EU o 30 procent

Česká republika patří mezi několik států Evropské unie, kterým se nelíbí návrh Evropské komise na stanovení závazného celoevropského cíle snížit do roku 2030 spotřebu energie o 30 procent.

Komise na konci loňského roku představila svou představu rozsáhlých reforem evropské energetiky po roce 2020, takzvaný zimní energetický balíček. Starší cíl dosáhnout zvýšení podílu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů na celkové výrobě elektřiny v EU na 27 procent nechala beze změny, z 27 na 30 procent ale zvýšila cíl týkající se úspor.

Podle názoru České republiky chybějí důkazy, proč by se měl měnit těžce nalezený kompromis z roku 2014. „Upozorňovali jsme na celkovou nákladovou efektivitu daného opatření a konkurenceschopnost průmyslu,“ uvedla náměstkyně ministra průmyslu a obchodu Lenka Kovačovská. Každé opatření – ať se týká úspor či obnovitelných zdrojů – by mělo podle názoru České republiky odrážet konkrétní podmínky v té které členské zemi a její ekonomickou sílu.

Také další státy podle Kovačovské uváděly, že ačkoliv není správné bránit jednotlivým zemím jít dobrovolně nad rámec společných závazků, bylo by dobré původní kompromis neměnit. Nizozemsko či Velká Británie podle ní také upozorňovaly na plíživé promítání závazných cílů do státní úrovně. „To je jedna z věcí, která by mohla zásadním způsobem omezit suverenitu členských států,“ řekla náměstkyně. Polsko a některé další státy se obávají, že by komise mohla přes stanovení limitů či omezování možností státní podpory začít narušovat jejich právo svobodně si určit energetický mix.

Většině zemí vyšší cíl úspor nevede

Místopředseda komise pro energetickou unii, Maroš Šefčovič ale upozornil, že většina zemi návrh naopak vítá. „My jsme si vymodelovali 27 procent, 30, 33, 37, a dokonce 40 procent. A nejdůležitější bylo najít nákladově nejefektivnější způsob. Jednoznačně nám vyplývalo – i vzhledem

NESHODA. Rozdílný názor na zvýšení energetických úspor mezi premiérem Bohuslavem Sobotkou (vlevo) a místopředsedou Evropské komise pro energetickou unii Marošem Šefčovičem je spíše výjimka.

k technologickému rozvoji z poslední doby – že těch 30 je optimální hranice,“ řekl ČTK Šefčovič. Úspory 40 procent k roku 2030 po komisi žádal ve svém stanovisku Evropský parlament.

„Všechny části reformy jsou na stole. Je třeba si vyhrnout rukávy a začít velmi intenzivně jednat s europarlamentem,“ dodal Šefčovič. Z jeho pohledu je nejcitlivější otázkou v některých zemích státem regulovaných cen či míry možných politických zásahů třeba do stanovování cen na trhu.

Ministerstva blokuji desítky miliard na úspory energie

Česko nejenže kritizuje plán úspor, ale stát navíc nedokáže na úspory energií čerpat peníze z evropských fondů, čerpání má velké zpoždění. Podle Lenky Kovačovské je totiž těžké někoho motivovat k úsporám, když ceny energií jsou v posledních letech tak nízké, a navíc úspory, které bylo možno provést relativně

Na energetické úspory je z Evropské unie možné získat přes 51 miliard korun. Dalších asi 27 miliard je v programu Nová zelená úsporám, do kterého putují peníze získané prodejem emisních povolenek. Konečná výše ale bude záviset na jejich ceně.

Do roku 2020 se musí v České republice ušetřit celkem 50,67 petajoulů energie. Národní akční plán pro energetické úspory (NAPEE) do konce roku 2016 předpokládá úspory 10,8 petajoulů, které se zatím nepodařilo naplnit. Česko může získat přes 51 miliard korun. Nejvíce v Operačním programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK), kde je 20 miliard korun. Dalších 17 miliard je v Integrovaném operačním programu (IROP). Třetím největším je Operační program Životní prostředí (OPŽP) s 13,5 miliard. Menší část peněz je ještě ve fondu pro Prahu.

Unie přijala směrnici o energetické účinnosti v roce 2012. V listopadu 2016 navrhla Evropská komise zvýšit do roku 2030 úspory z 27 na 30 procent. Česko zatím ve statistikách neplní ani současné cíle do roku 2020.

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK), který je pod ministerstvem průmyslu a obchodu, počítá do roku 2020 až s 20 uspořeny petajoulů, za více než dva roky ale reálně nic neuspóřil. Pokud se současné tempo nezvýší, zvládne se vyčerpat jen osm miliard korun a úspory budou namísto 20 jen necelé čtyři petajoulů.

O moc lépe si nevede ani ministerstvo pro místní rozvoj, které spravuje peníze na zateplování budov mimo Prahu. Z evropských fondů může proplatit až 17 miliard korun. Dosud přijalo jen 661 žádostí za necelé 1,2 miliardy korun. Schválených projektů je ještě méně – asi 300 v hodnotě 600 milionů korun. Většina z uspořeny 5,9 petajoulů tak vznikla díky penězům z programů na roky 2007 až 2013, které se vyčerpaly později.

Pokud se letos stav čerpání peněz nezvýší, může být cestou, aby administraci energetických úspor převzalo MŽP. Jeho evropské programy jsou v tom zatím nejdál a Nová zelená úsporám vykázala průměrnou efektivitu nad 800 terajoulů u jedné poskytnuté miliardy korun. Ve Státním fondu pro životní prostředí mají na energetické úspory rovněž řadu expertů. /aa/

Na energetické úspory je z Evropské unie možné získat přes 51 miliard korun.

levně, byly už provedeny, další úspory jsou už tak drahé, že se přestávají vyplácet. „Pro firmy je levnější investovat do výstavby nových zdrojů než do úspor. Občané pak slyší jen na dotace,“ prohlásila Kovačovská.

Podle dokumentu ministerstva průmyslu a obchodu (MPO), který schválila vláda, má Česko v evropských fondech desítky miliard korun, které může využít na snížení energetické náročnosti. Peníze se ovšem nečerpají. Může za to hlavně státní správa, konstatuje MPO, které za politiku energetické účinnosti odpovídá.

Nová zelená úsporám přinesla stovky solárních střech

Oficiální data za loňský rok, která zveřejnila Solární asociace na základě informací od Státního fondu pro životní prostředí a distribučních společností, ukazují stovky nových projektů solárních střech. Přichází oživení české fotovoltaiky, které má spolu s akumulací energie šanci proměnit energetiku domácností.

Podpora pro energeticky aktivní domácnosti

Novému zájmu o instalace solárních elektráren na střechách domů pomohlo zavedení podpory

v rámci programu Nová zelená úsporám. Podpora v podobě příspěvku na pořízení systému v rámci programu Státního fondu pro životní prostředí pomáhá motivovat k růstu využití místní, šetrné energie i domácnosti, které by podobný systém chtěly využít, ale nemají na něj dost peněz.

„Stovky rodin od loňska zvýšily svou energetickou soběstačnost a snížily výdaje za energie právě pomocí instalace fotovoltaických panelů na střechu svých domů. Rozumně nastavená podpora ukazuje cestu k využití velkého potenciálu výroby energie ze slunce,“ komentuje pozitivní posun v české solární energetice Tomáš Buzrla, předseda představenstva Solární asociace.

Situaci pozitivního oživení dokládají data Státního fondu pro životní

prostředí, která publikovala Solární asociace. V roce 2016 bylo schváleno financování pro 540 projektů s celkovým výkonem 4 833 kW. Největší zájem o podporu v rámci Nové zelené úsporám měly domácnosti pro instalaci solárních panelů na střechu domu, kdy sluneční elektrárna zásobuje elektrospotřebiče v domácnosti a její přebytky se využívají pro ohřev užitkové vody. Zájem však byl i o podporu instalací fotovoltaických systémů pro přímý ohřev teplé vody. Díky možnosti získat podporu také na baterie se objevily první vlaštovky v podobě rodinných domů se systémy pro ukládání solární elektrárny do akumulátorů. „Těší nás zájem domácností o využití podpory pro výrobu energie šetrné k životnímu prostředí. V letošním roce bychom se proto

rádi zaměřili na zvýšení informovanosti veřejnosti o možnostech, jak stát může pomoci využívání obnovitelných zdrojů financovat,“ popisuje nadcházející plány s podporou solární energetiky ředitel Státního fondu životního prostředí ČR, Petr Valdman.

Zájem o solární projekty hlásí také ČEZ, E.ON a PRE

Vedle úspěšné Nové zelené úsporám zaznamenaly zájem o připojení nových solárních elektráren také distribuční společnosti. Jejich data za loňský rok ukazují, že připojily více než 500 nových solárních elektráren, z toho nejvíce připojených solárních systémů (412) připojila společnost ČEZ Distribuce.

Martin Sedlák, AliES

260581/15

INZERCE

SOLÁRNÍ ENERGIE A AKUMULACE V ČR 2017

25.4. 2017 | 09:00 - 17:00

PRAHA, HOTEL OCCIDENTAL (BARCELÓ), NA STRŽI 32, PRAHA 4

Konferenci předseda a diskuzi řídí **Ing. Roman Portužák, CSc.**, Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě

Přednášející:

Ing. František Bradáč, senátor, předseda Podvýboru pro energetiku a dopravu, předseda Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu

João Herédia, Policy officer at Unit Renewables and CCS Policy, Directorate General for Energy, European Commission

Ing. Petr Valdman, ředitel, SFŽP ČR

Ing. Aleš Tomec, předseda představenstva, OTE, a.s.

Ing. Bc. Ivan Noveský, 1. místopředseda, Energetický regulační úřad

Ing. Ondřej Tomšej, vedoucí odboru prioritní osa III., Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Dr. Jan Procházka, President HE3DA s.r.o.

Radovan Hasala | Kateřina Sirotková, Asociace elektromobility a inovativních technologií, z.s.

Dominik Hasala, Product Specialist at Tesla, Tesla Motors Austria

Ing. Svatopluk Vnouček, ředitel sekce Rozvoj a technická koncepce přenosové soustavy, ČEPS, a.s.

a další...

Pro účastníky konference možnost testovací jízdy luxusního elektromobilu Tesla.

Registrace na www.semkon.cz

Hlavní partner:

Partner konference:

Zátitu nad konferencí převzali:

Mediální partneři:

Pořadatelé:

Tolerance SEI k firmám v oblasti energetických úspor je u konce

Zákon č. 103/2015 Sb. přinesl zcela nové požadavky v oblasti energetické náročnosti. Podnikatelé, kteří nepatří mezi malé a střední, jsou od 31. prosince 2015 povinni opakovaně zpracovávat každé čtyři roky energetický audit nebo zavést a akreditovanou společností certifikovat systém energetického managementu podle normy ISO 50001. Cílem těchto opatření je podpora požadavku na zvyšování efektivnosti užití energie, respektive snižování energetické náročnosti velkých podniků.

Kontrolou těchto požadavků, za jejichž nesplnění hrozí pokuta až pět milionů korun, je pověřena Státní energetická inspekce (SEI). Ta po začátku platnosti uvedených povinností nejprve provádění kontrol odkládala, aby poskytla všem povinným

dostatek času na rozhodnutí, jakým způsobem požadavek splní. Toto období je ale již nenávratné za námi. Podle slov ředitelky odboru kontroly SEI je už kontrola plnění požadavků na zpracování energetického auditu nebo zavedení managementu hospo-

Foto profimedia.cz

268580/18

INZERCE

Neusněte na vavřínech.

TUV SÚD pro vás připravil dva nástroje, kterými lépe zvládnete přechod na nové normy ISO 9001:2015 a ISO 14001:2015 efektivně a včasné.

DELTA audit je speciální nástroj vyvinutý v TUV SÚD, který zjišťuje a řeší rozdíly nebo „mezery“ mezi Vaším stávajícím systémem řízení kvality/životního prostředí a novými požadavky normy ISO 9001:2015/ISO 14001:2015. E-learningové školení na ISO 9001:2015 je určeno primárně pro všechny, kteří znají normu ISO 9001 a chtějí se seznámit se změnami a prokázat své doškolení v této oblasti.

Czech

Volba jistoty.
Více hodnoty.

TUV SÚD Czech s.r.o. Novodvorská 994 Praha 4
Telefon 844 888 783 info@tuv-sud.cz www.tuv-sud.cz

TUV®

daření energií jednou z priorit SEI pro rok 2017.

Energetický audit zpracovává v České republice takzvaný energetický specialista (tedy nikoliv energetický auditor), zapsaný do seznamu ministerstva průmyslu a obchodu. Pro zpracování auditu bude podnik potřebovat externího odborníka.

„Kompletní postup provedení energetického auditu lze nalézt například v pětidílné mezinárodní normě ČSN EN 16 247:2013 Energetické audity, která se v jednotlivých dílech zabývá obecným postupem zpracování energetického auditu, budovami, procesy, dopravou a kompetencemi energetických auditorů. Postup provedení energetického auditu je ale detailně popsán také v platné normě ČSN ISO 50002:2016. Můžeme se proto pozastavit nad skutečností, že ani jedna z uvedených norem není v české legislativě využívána. Geneze a forma energetického auditu v České republice jsou totiž zcela specifické,“ říká Pavel Zinburg, gestor pro oblast energetického managementu, TUV SÚD Czech.

České specifikum

Forma a obsah zpracování energetického auditu se v České republice výrazně formovaly zejména v posled-

ním desetiletí 20. století, kdy jeho obsah ještě nebyl legislativně nijak upraven. V tomto porevolučním období procházela většina výrobních podniků velkými transformacemi. Efektivnost výroby se náhle stala základním faktorem úspěchu, velké areály se rozpadaly a restrukturalizovaly, firmy optimalizovaly své nároky na prostor a technické vybavení, zcela nové „západní“ technologie přinášely výrazné možnosti úspor energie. Podle Pavla Zinburga bylo nutné všechny tyto aspekty řešit v rámci omezených finančních zdrojů. V důsledku toho vznikl spontánní požadavek na zcela komplexní, „všezahrnující“ posouzení energetického hospodářství, které by přineslo analýzu všech možných řešení pro budoucnost. Tento přístup nakonec přešel až do podoby dnešního obsahu energetického auditu, jak je dán vyhláškou č. 480/2012 Sb., která provádí zákon č. 406/2000 Sb.

„Rozdíl mezi výše jmenovanými normami a vyhláškou je především v tom, že obě normy předpokládají, že se energetický auditor nejprve domluví s klientem na cílech energetického auditu – a tedy i obsahu závěrečné zprávy – a tyto cíle jsou následně naplňovány společným postupem. Právě postupu provedení energetického auditu je v obou případech věnována velká pozornost.

Naproti tomu se stávající platná vyhláška postupem provedení auditu prakticky nezabývá, pouze stanovuje detailní požadavky na obsah závěrečné zprávy. Tím je také předem pevně definován cíl energetického auditu,“ vysvětluje Zinburg a dodává, že „výsledkem těchto skutečností je, že český podnikatel, který se rozhodne pro energetický audit, obdrží elaborát, jehož obsah je dán vyhláškou, a nikoliv jeho aktuální skutečnou potřebou. Je tedy nanejvýš pravděpodobné, že bude obsahovat velké množství informací, které zadavatel nepotřebuje, ale zaplatí za ně, a naopak některé informace, které by uvítal, obsahovat nebude, leda že by si je objednal a zaplatil nad rámec auditu.“

Implementace do stávajícího systému

Vše, co se v nějaké organizaci děje, se děje v rámci určitého systému managementu, který specifické dění v organizaci buď přímo vyžaduje, nebo ho alespoň připouští. Obecný systém řízení nebo jinými slovy systém managementu má proto bez výjimky každý podnik, bez ohledu

Firmy a organizace, pro které je vhodné zavést systém managementu hospodaření energií podle ISO 50001

- Pro společnosti, které již dříve pečovaly o svou energetickou náročnost v rámci svého systému managementu. Praxe ukazuje, že pro tyto podniky není obtížné systém managementu podle ISO 50001 zavést, udržovat a certifikovat. V rámci certifikovaného systému managementu nadále naplňují především svoje vlastní požadavky, tak jako doposud.
- Pro společnosti, které se rozhodly, že chtějí v souvislosti se splněním požadavků zákona věnovat energetické náročnosti více pozornosti, aby za nezbytnou investici spojenou s plněním požadavků zákona získaly i přidanou hodnotu, a jsou ochotné uvolnit zdroje nezbytné pro udržování systému managementu podle normy. Potřebnými zdroji jsou především čas a kompetence zainteresovaných osob, případně finanční prostředky na zajištění externího poradce. Podle Pavla Zinburga z TÜV SÜD Czech tyto společnosti hodnotí systém managementu hospodaření energií jako reálně smysluplný, přinášející organizaci nové podněty na lepší efektivnost provozu organizace.

na to, zda je tento systém managementu certifikovaný, nebo ne.

Má-li tedy podnik reálně pečovat o svou energetickou náročnost, musejí být takové požadavky podle Pavla Zinburga v každém případě nějak zahrnuté do jeho již existujícího systému managementu. Například požadavky normy ISO 50001 (nebo podobné normy ISO 90001 či ISO 14001). „Jednou z charakteristik uvedených norem je, že striktně nepředepisují, co má pod-

nikatel dělat, ale specifikují okruhy problémů, které je potřeba řešit. Plněním požadavků uvedených norem si podnikatel zajistí, že v rámci svého systému managementu na nic důležitého nezapomněl a vše podstatné má neustále na zřeteli. Tento přístup proto nabízí velkou flexibilitu a je přístupný prakticky všem typům organizací. Systém managementu podle normy ISO 50001 si podnik může zavést sám nebo s pomocí libovolného exter-

ního poradce,“ říká Zinburg, ale upozorňuje, že certifikaci systému managementu může pro splnění požadavků zákona č. 406/2000 Sb. provést pouze organizace akreditovaná některým evropským akreditacním orgánem.

Energetický audit a EnMS – rivalita, nebo spolupráce?

Stávající znění zákona č. 406/2000 Sb. staví provedení energetického auditu a certifikaci EnMS jako alternativy, které si tak konkurují a stojí proti sobě jako rivalové. „Jak plyne z výše uvedených souvislostí, reálný vztah systému managementu a energetického auditu je naopak vysloveně komplementární,“ upozorňuje Pavel Zinburg.

Má-li být podle něj nějak naplněn smysl požadavků zákona 406/2000 Sb., musí být snaha o snižování energetické náročnosti na nějaké úrovni zcela nezbytně akceptována managementem podniku. V opačném případě nemají výsledky energetických auditů, analýz a studií valný smysl, protože nejsou managementem brány do úvahy při rozhodování.

Michal Král

Ušetřete jedním tahem se solárními panely od PRE

www.premereni.cz/fotovoltaika

IPRE

12°

1897-2017

ferratt
international

Offering more than expected.

PRINT / PACKAGING / FINISHING / 24×7

ALL IN-HOUSE

www.ferratt.com